

Omvårdnad och nationellt fackspråk

Strukturerad dokumentation och digitalisering

Jan Florin
Lektor i Omvårdnad
Högskolan Dalarna

1

Digitalisering i hälso- och sjukvården

Ta till vara digitaliseringens möjligheter:

- Gå från dokumentbaserad till informationsbaserad information
- Gå från fritext till strukturerad information

2

Hantering av information

- Utnyttja möjligheterna med datoriseringen
- Data in – data ut
- Beslutstöd

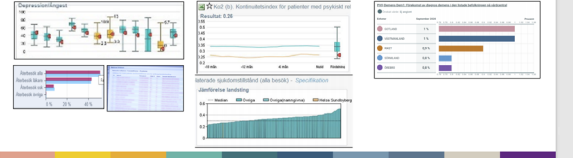
Utfall de två första och de två sista bordskåporna i alla orden i en text är ritligt pleserade, spelar det liten roll i viklenorgnindslofjd de övriga bordskåporna i orden kommer. Tetxen är fullt läbsar t.o.m. om de andra bokstävorna kommer hullorebmuller! Detta eftersom vi inte läser varje enkisld bordskav, utan ser bilden av ordet som helhet.

3

Datahämtning automatisk ur journaler enligt indikatorspecifikationer

Vårdcentral/Rehabenhet	Region	Nationellt (VIS)
Individdata hämtas	Aggregeras individdata hämtas	Aggregerad data hämtas
Individdata och aggregerad data för jämförelse visas	Aggregerad data på VC-nivå visas	Aggregerad data på regionnivå visas

4

- Data hämtas automatiskt i realtid ur befintliga system
- Utnyttja guldgruvan med patientdata

Förmaksflimmer:
Andelen:
- med blodförtunnande LM
- utan blodförtunnande LM

5

Kvalitetsindikatorer i PrimärvårdsKvalitet

Kvalitetsindikator
= En förenklad mätbar dimension av ett mer komplext fenomen
= Utgångspunkt för samtal om verkligheten

Primärvårdsspecifika indikatorer	Diagnosspecifika indikatorer
<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuitet • Samsjuklighet • Levnadsvanor • Samverkan • Äldre • Rehab • Läkemedel 	<ul style="list-style-type: none"> • Kronsårssjukdom • TIA/Stroke • KOL • Astma • Depression • Angst • Infektioner • Diabetes • Förmaksflimmer • Ärtros • Hypertoni • Urininkontinens

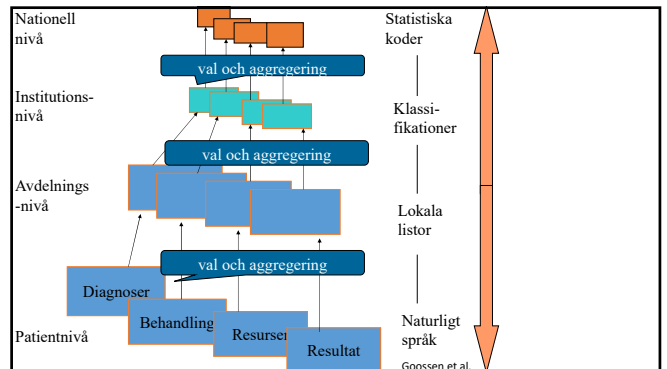
Allt som går att mäta är inte viktigt och allt som är viktigt går inte att mäta

6

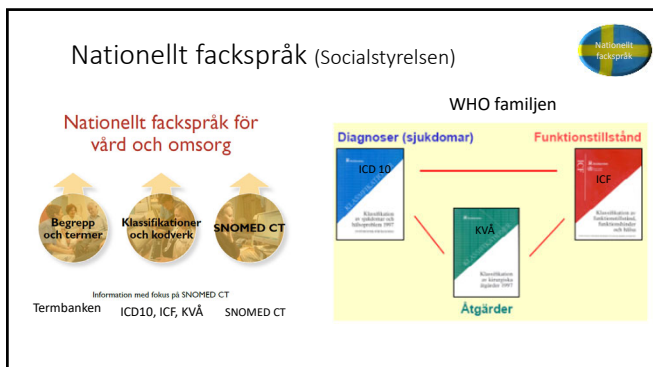
Allt som går att mäta är inte viktigt
 Allt som är viktigt går inte att mäta
 Strävan måste vara att allt som är viktigt och som vi behöver kunna mäta

- Går att beskriva
- Går att representera på ett systematiskt sätt i journalen
- Går att återanvända informationen, t ex att "mäta" indikatorer

7

8

9

Ändamålsenlig och strukturerad dokumentation

- Informationen kan:
  - Återsökas och Delas
  - Förstås och tolkas entydigt
  - Sammanställas
- Det i sin tur leder till:
  - Återanvändas, minska dubbeldokumentation
  - Utdata för olika användning: t ex kvalitetsarbete, utvecklingsarbete

10

- Delar av vårdverksamheten riskerar att osynliggöras
- Svårt att redovisa resultat, jämföra, prioritera och förbättra/utveckla verksamheten.

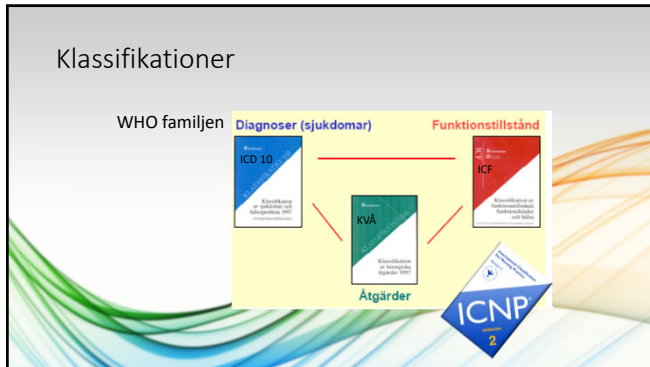
"If we cannot name it, we cannot control it, finance it, teach it, research it or put it into policy"
 (Clark & Lang, 1992)

11

Klassifikationer och terminologier...

Kap. 5.2§ rekommenderar användning av vissa termer (ICD-10, KVÄ, ICF, Snomed CT) (HSLF-FS 2016:40)

12

13

ICNP

- Omfattar omvårdnads-...
  - diagnoser
  - åtgärder
  - resultat

Ca 4 500 termer

Varav sammansatta uttryck:
850 diagnoser (omvårdnad)
1100 Åtgärder

ICNP® 7-Axis Model

14

Utredande aktivitet	10040932	IC		Bedöma risk för dehydrering
Utredande aktivitet	10037881	IC		Bedöma vätskebalans
Diagnos	10025808	DC	Rekommenderad	Dehydrering
Diagnos	10025808	DC	synonym	Vätskebrist
Förväntat resultat	10025115	DC		Adekvat vätskebalans
Ordination	10039245	IC		Mäta vätskeintag
Ordination	10032939	IC		Undervisa om vätskeintag
Utvärdering	10007176	IC		Utvärdera effekt av vätskebehandling

15

VIPS	ICNP	NANDA	ICF Kod
Nutrition	Försämrat näringsintag (10023009)	00107 Ineffektivt ätmönster för spädbarn	b1302 Aptit
	Aptitlöshet (10033399)	00103 Försämrad svällning	b5100 Att suga
	Risk för undernäring (10025561)	00002 Näringstillförsel mindre än kroppsbehovet	b5101 Att bita
	Bristfälligt mat- och vätskeintag (10000607)	00232 Fetma	b5102 Att tugga
	Problematiskt högt näringsintag (10025535)	00233 Övervikt	b5103 Att hantera föda i munnen
	Svällningssvårighet (10001033)	00003 Risk för näringsstillförsel mer än kroppsbehovet	b5104 Salivavsöndring
	Illamående (10000859)	00027 Vätskebrist	b5105 Att svälja
	Risk för kräkning (10041587)	00028 Risk för vätskebrist	b5106 Uppstötning eller kräkning
	Försämrat vätskeintag (10029873)	00026 Vätskeöverskott	d550 Att äta
	Vätskebalansrubbnig (10042335)	00025 Risk för rubbnig av vätskebalansen	d560 Att dricka
Övervikt (10027300)	00060 Möjlighet till förbättrad vätskebalans		

16

Glädjande nyheter!

- Omvårdnad kommer framöver att kunna beskrivas på ett systematiskt sätt i hälso- och sjukvården
- ICNP kommer att ingå i SNOMED CT

Internationellt:
ICN och SNOMED International har ett samarbetsavtal

Nationellt:

- Socialstyrelsen och Svensk Sjuksköterskeförening har en överenskommelse

Omvårdnadsinformation är viktig information

17

Omvårdnad kan representeras systematiskt...

- Viktig del av vårdverksamheten riskerar **inte** att osynliggöras
- Lättare att redovisa resultat, jämföra, prioritera och förbättra/utveckla verksamheten.

“Yes, we can name it, we can control it, finance it, teach it, research it and put it into policy”
(Travestering av Clark & Lang, 1992)

18

Påverkan?

- Klinisk verksamhet
- Professionell roll
- Kvalitets- och utvecklingsarbete
- Utbildning
- Kunskapsutveckling
- .....

Arbetet med Primärvårdskvalitet?

ABSOLUT!

Diagnosspecifika indikatorer (omvårdnad)

.....

.....

.....

.....

19

Tack!

@

jfl@du.se

Janne Florin

20